

ПАМ'ЯТІ КОНЧИ СЕРГІЯ ВІКТОРОВИЧА

7 липня 2016 р. після важкої хвороби у віці 48 років пішов з життя викладач кафедри археології НаУКМА Сергій Вікторович Конча.

Народився Сергій Вікторович Конча 11 липня 1968 р. у м. Шостка Сумської області, де здобув середню освіту. Після школи три роки працював слюсарем на заводі, а з 1987 р. по 1990 р. перебував на військовій службі. 1990 року вступив на історичний факультет Київського університету ім. Т. Г. Шевченка, який закінчив з відзнакою у 1995 р., здобувши спеціальність «історик-археолог, викладач історії». У листопаді того ж року вступив до аспірантури Інституту українознавства КНУ. У 1999 р. захистив кандидатську дисертацію «Походження індоєвропейців: аналіз концепцій». З 2000 р. С. В. Конча – науковий, а з 2009 р. – старший науковий співробітник Центру українознавства Національного університету

імені Тараса Шевченка. Водночас з 2000 р. – викладач магістерської програми «Археологія та давня історія України» Національного університету «Києво-Могилянська академія». У 2000-х рр. був науковим секретарем семінару «Походження та давня історія індоєвропейських народів» Інституту археології НАНУ.

Попри те, що більшість сучасних дослідників (переважно зарубіжних) включає територію України, тією чи іншою мірою, до прабатьківщини індоєвропейців, індоєвропеїстика, на жаль, ще не стала пріоритетною проблематикою для українських археологів, палеоетнологів, лінгвістів. Саме ця обставина була причиною затвердження аспірантові С. В. Кончі

20 років тому дисертаційної теми, присвяченої пошукам витоків індоєвропейської сім'ї народів. Вибір виявився вдалим: індоєвропейістика стала головною темою наукової діяльності С. В. Кончі до останніх днів його життя. Дослідника можна вважати першим в історії української науки фаховим індоєвропейістом. В Україні немає фахівця, який би так глибоко і всебічно володів величезною різномовною літературою з індоєвропейістики і так продуктивно працював у цій складній галузі науки. Його численні праці з питань походження та ранньої історії індоєвропейців відомі фахівцям далеко за межами України.

Дослідник активно контактував зі знаним російським археологом-теоретиком Л. С. Клейном. Мабуть, доречно навести слова авторитетного вченого про смерть С. В. Кончі: «Для мене це був важкий удар. Ми багато і плідно спілкувалися, Сергій приїздив до мене, ми активно листувалися, я отримував від нього цінні поради і критику... Сергій Конча був надзвичайно талановитим дослідником, сміливим і проникливим. Його головними темами були походження індоєвропейців та індоєвропейська міфологія. Для нього було характерне критичне ставлення до популярних теорій, відсутність схиляння

перед авторитетами та здорове, тверезе зважування фактів. При всім тим він був людиною скромною, дружелюбною і невибагливою. За освітою історик, в археології він був учнем Л. Л. Залізняка, а мовознавство опановував самостійно, але дуже ретельно. У нього не було комплексу дилетанта-самоучки. Суворі методичні принципи були його коником... Це був учений, який зробив значний внесок в індоєвропейістику... Зараз перед нами (передовсім перед українськими колегами) стоїть завдання – зібрати і зберегти все зроблене Сергієм Кончею».

С. В. Конча – автор понад 100 наукових публікацій, зокрема двох колективних та однієї індивідуальної монографії – «Билинний Ілля Муромець: витоки епічного образу» (К., 2016). Крім численних статей з індоєвропейістики в спадщині померлого публікації з україногенези, культурогенези, історії України.

Передчасна смерть ще молодого дослідника перервала роботу над його монографічною працею з проблеми походження та розселення індоєвропейських народів. Публікація наукової спадщини вченого – актуальне питання для його колег і друзів, які пам'ятають Сергія Вікторовича як скромну й дружелюбну людину та відданого науці дослідника.

Леонід Залізник